

присъди, независимо от техния вид и размер, влизат в сила, след като са представени за разискване в Министерския съвет и утвърдени от султана. В действителност законът изисква такава процедура само при изпълнението на смъртните присъди, но направената презастраховка очевидно е продиктувана от политическия характер на разкритията и очаквания вътрешен и международен отзвук. Въпреки сериозността на установените факти и необходимост правителството да се съобразява с вътрешните и международни сили, и тази Следствена комисия допуска обичайните процесуални нарушения. Противно на действащите тогава правила в европейското наказателно съдопроизводство, което поне на думи е обявено за еталон на новите турски правосъдни институции, съдебните заседания се водят при закрити врати, в процеса няма свидетелски показания, подсъдимите са лишени от адвокатска защита, не се спазва процедурата при провеждане на разпитите, при съставянето на следствените протоколи. За постановените най-тежки наказания съдът извършва свободна трактовка на член 55 и член 58 от Наказателния закон, приемайки "подготвителните действия" на подсъдимите за "начало на изпълнение" на престъпното деяние - подход, който влиза в противоречие с теорията и практиката на европейското наказателно правосъдие от това време.

Много близък по време и по начин на действие на османските власти е съдебният процес, последвал Хасковското покушение срещу известния гръкоман и турски доносник хаджи Ставри Примо.²³ Опитът за неговата ликвидация е дело на Атанас Узунов, който действа в съответствие с решение на Хасковския революционен комитет. Извършителят на покушението е арестуван, но първоначалното му твърдо държание затруднява за известно време местните следствени органи както в установяване на неговата самоличност, така и в разкриване на политическите мотиви за извършеното престъпление.²⁴ Това става причина в Хасково да бъде изпратена специална следствена комисия, която да изтръгне самопризнания от задържания. За членове на следствената комисия са назначени секретарят на вилаета Ибрахим бей - "прочут по способността си в изпитанието", и секретарят на вилаетския административен съвет Сюлейман Сади бей.²⁵ След продължително следствие в Хасково и Пловдив, проведено "чрез подобрани мерки и умение"²⁶, правителството, противно на утвърдената практика, не назначава Извънреден съд, а изпраща цялата преписка на Областния съд в Одрин. Този редовен съд на закрито заседание постановява присъдите срещу 22-та задържани по делото дейци от група комитети в Тракия в тяхно отсъствие, единствено на базата на следствените протоколи, което е прецедент в наказателното правосъдие в Османската империя. Съдът приема, че са налице достатъчно доказателства за участието на подсъдимите в таен заговор с цел да извършат въоръжено въстание и да поставят България в положение на независима държава. Както при Софийския процес, въпреки че не е започнала фазата на фактическо извършване на деянието, подсъдимите са признати за виновни, тъй като са набавяли средства за осъществяването му. На 18 декември 1873 г. присъдите са гледани и потвърдени от Четвърто наказателно отделение на Върховния съд в столицата. На основание